

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**TÜRKÇE DİL
YETERLİKLERİNE YÖNELİK
PROGRAM VE ÖLÇEK
GELİŞTİRME ÇALIŞTAYI**

ANKARA, 2017

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV
HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
SORU OLUŞTURMA VE GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

**TÜRKÇE DİL YETERLİKLERİNE YÖNELİK
PROGRAM VE ÖLÇEK
GELİŞTİRME ÇALIŞTAYI
(RAPOR)**

ANKARA, 2017

HAZIRLAYANLAR

İDARİ KURUL

Doç. Dr. Bayram ÇETİN

Genel Müdür

Hüseyin GÜÇ

Daire Başkanı

AKADEMİK DANIŞMA KURULU

Doç. Dr. Nezir TEMUR

Doç. Dr. Mustafa KURT

EDİTÖRLER

Mehmet YILMAZ

Millî Eğitim Uzman Yardımcısı

Eray SELÇUK

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

GRAFİK TASARIM

Seyfettin ÖZSOY

ÖN SÖZ

Dil, insanların duygu, düşünce ve isteklerini anlatmak ve birbirleriyle iletişim kurmak amacıyla kullandıkları sesli ya da yazılı göstergeler dizisidir. Dil, en basit anlamıyla bir bildirim aracıdır. Bu bakımdan birçok sözcük ve şekillerden kurulmuş olan dilin, yapı ve işleyişinin ayrıntılarına inildikçe toplum ve kültür varlığına hizmet eden çok yönlü ve derin anlama sahip olan bir sistem olduğu görülür.

Dünyadaki bilim, kültür, sanat ve teknoloji alanlarındaki hızlı değişimler ve gelişmeler insanlık için her zaman olumlu sonuçlar doğurmamıştır. Özellikle Ortadoğu'da halen süren savaş ve iç karışıklık milyonlarca insanın doğduğu toprakları terk etmesine neden olmuştur. Tarih boyunca Anadolu, sıkıntıda olan ve yardım isteyen her insana kapılarını açmış ve Türk misafirperverliğini tüm dünyaya göstermiştir.

Ülkemize yerleşen ve büyük çoğunluğunu Suriyelilerin oluşturduğu bu topluluk, ülkemizin kültür uygarlığına yenilikler katmıştır. Bu topluluğun dinamiklerinden doğru bir şekilde yararlanabilmek için bu toprakların özüne uygun bir şekilde yönlendirilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda eğitim ve öğretim hakkının evrensel olduğu bir dünyada, savaş mağduru Suriyeli çocukların Türk eğitim sistemine entegrasyonunda en önemli sorunlardan bir tanesi de dil ve kültür bakımından uyum sürecidir.

Suriyeli çocukların ülkemizdeki eğitim ve öğretim kademelerine uygun bir şekilde entegre edilmesini ve Türkçe Dil Yeterliklerinin doğru ve standart bir şekilde ölçülmesini hedefleyen bu çalıştay amacı itibarıyla büyük bir önem arz etmektedir. Çalıştay sürecini yürüten ve katkı sağlayan Genel Müdürlüğümüz personeline, akademisyenlere ve tüm katılımcılara özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

Doç. Dr. Bayram ÇETİN

Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri
Genel Müdürü

SUNUŞ

Dünyadaki dil sayısının 6000 olduğu kabul edilmektedir. Konuşulan dil sayısının ise 3000 civarında olduğu bilinmektedir. Bununla beraber diller arasında en fazla 80 tanesinin bir edebiyata sahip olduğu düşünülünce Türkçenin kıymeti ve büyüklüğü çok açık bir şekilde anlaşılmaktadır.

Dünyanın en yaygın dilleri arasında yer alan Türkçe, duygu ve düşüncelerimizin ifadesi ve iletişim aracı olmanın da ötesinde hayatımızın tam merkezinde aklımız ve kalbimiz olarak duruyor. İmparatorluklar mirası ve medeniyetler temeli olan dilimize hak ettiği ilgiyi göstermek boynumuzun borcudur. Bu şuurla Türkçeye hizmet için yapılan her çalışmaya özel önem veriyoruz. Bu hassasiyetimizin neticesi olarak 14-17 Aralık 2017 tarihleri arasında “Türkçe Dil Yeterliği Sınavı” kapsamında “Türkçe Dil Yeterliklerine Yönelik Program ve Ölçek Geliştirme Çalıştayı”nı gerçekleştirdik.

Türkçe dil yeterliklerinin belirlenmesi ve ölçülmesi, sığınmacı sorunlarının çözümünden öğretim uygulamalarına, ticari ilişkilerden kültürel etkileşime kadar her alanda hayati önem taşıyor. Bu nedenle katılımcı akademisyenlerimizden eğitim sorumlularımıza, Türkçe öğretmenlerimizden teknik personeli-mize kadar herkesi, çalışmanın heyecanı ve Türkçe sevgisiyle dolu görmekten büyük bir mutluluk duyduk.

“Diller İçin Avrupa Ortak Çerçeve Metni”ni esas alarak Türkçeye ait yeterliklerin belirlenmesi, özgün bir sınav çerçeve programı oluşturulması ve örnek sorular geliştirilmesine katkılarından dolayı;

- Bu çalışmanın mimarları Doç. Dr. Mustafa KURT ve Doç. Dr. Nezir TEMUR başta olmak üzere tüm akademisyenlerimize,
- Üstün gayretle çalışan Ölçme Değerlendirme Uzmanı Eray SELÇUK ve Millî Eğitim Uzman Yardımcısı Mehmet YILMAZ’a,
- “Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi”nde yer alan personele,
- Geçici Eğitim Merkezlerinde, Genel Müdürlük bünyesinde ve Bakanlık okullarında görevli olup katkıda bulunan öğretmenlerimize, yönetici ve idarecilerimize teşekkür ediyoruz.

İlk etapta 390.000 öğrenciyi kapsayan “Türkçe Dil Yeterliği Sınavı”na yönelik çalışmamızın Türkçe dil yeterliklerinin belirlenmesi ve ölçülmesi noktasında faydalı olmasını diliyoruz.

Hüseyin GÜÇ

Soru Oluşturma ve Geliştirme
Daire Başkanı

İÇİNDEKİLER

Çalıştayın Amacı	11
Katılımcı Bilgileri	11
Çalışma Planları ve Programı	12
Çalışma İçerikleri	14
Yaş ve Düzeylere Göre Dil Yeterlikleri	15
☐ ☐ ☐ ☐	☐
☐ ☐ ☐ ☐	☐
☐ ☐ ☐ ☐	☐
Alınan Kararlar	32
☐ ☐ ☐	☐
☐ ☐ ☐ ☐	☐
☐ ☐ ☐ ☐	☐
☐ ☐ ☐ ☐	☐
Sonuç ve Değerlendirme	34

TABLolar

Tablo 1. <i>A 1.1. Okuma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	15
Tablo 2. <i>A 1.2. Okuma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	17
Tablo 3. <i>A 1.1. Yazma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	18
Tablo 4. <i>A 1.2. Yazma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	18
Tablo 5. <i>A 2.1. Okuma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	19
Tablo 6. <i>A 2.2. Okuma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	20
Tablo 7. <i>A 2.1. Yazma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	20
Tablo 8. <i>A 2.2. Yazma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	21
Tablo 9. <i>A 1. Okuma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	22
Tablo 10. <i>A 1. Yazma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	24
Tablo 11. <i>A 2. Okuma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	24
Tablo 12. <i>A 2. Yazma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	25
Tablo 13. <i>B 1. Okuma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	26
Tablo 14. <i>B 1. Yazma Yeterlikleri ve Açıklamalar</i>	26
Tablo 15. <i>A 1. Okuma Yeterlikleri</i>	27
Tablo 16. <i>A 1. Yazma Yeterlikleri</i>	27
Tablo 17. <i>A 2. Okuma Yeterlikleri</i>	28
Tablo 18. <i>A 2. Yazma Yeterlikleri</i>	28
Tablo 19. <i>B 1. Okuma Yeterlikleri</i>	29
Tablo 20. <i>B 1. Yazma Yeterlikleri</i>	29
Tablo 21. <i>B 2. Okuma Yeterlikleri</i>	30
Tablo 22. <i>B 2. Yazma Yeterlikleri</i>	30
Tablo 23. <i>C 1. Okuma Yeterlikleri</i>	31
Tablo 24. <i>C 1. Yazma Yeterlikleri</i>	31
Tablo 25. <i>Dil Yeterlik Sınavı Detayları</i>	32
Tablo 26. <i>6 – 10 Yaş Grubu Dil Yeterlik Sınavı Detayları</i>	32
Tablo 27. <i>11 – 15 Yaş Grubu Dil Yeterlik Sınavı Detayları</i>	33
Tablo 28. <i>16+ Yaş Grubu Dil Yeterlik Sınavı Detayları</i>	33